

Oponentura diplomové práce

BcA. Eva Andrtová

Průzkum pergamenových rukopisů a tisků s poškozenou křídovou vrstvou ze sbírek Židovského muzea v Praze.

Studentka ve své diplomové práci provedla detailní průzkum pergamenových rukopisů a tisků s křídovou povrchovou vrstvou ze sbírek Židovského muzea. Byly vybrány 4 knihy v havarijním stavu s poškozenou křídovou vrstvou různými vlivy, např. ohněm, vodou, plísněmi, mechanicky, skvrnami, prachem. Výstupem průzkumu je popis poškození dokladovaný podrobnou fotodokumentací. Zejména snímky dokumentující sprašování a odlupování křídové vrstvy jsou alarmující a motivující k další práci. Katalog poškození tohoto typu pergamenu je velmi cenným zmapováním problému, protože jde o první práci tohoto typu.

Z křídové vrstvy byly odebrány vzorky a analýza (ATR) FTIR prokázala uhličitán vápenatý, sádro, zásaditý křemičitan a proteinové pojivo. EDAX a PXRD analýza upřesnila typy minerálů. Křídová vrstva představuje neprobádaný problém a týká se velkého množství listin a knih obecně. Analýzy, které studentka zadala, prokázaly vůbec poprvé základní materiály.

Na základě těchto analýz studentka modelovala křídový nátěr. První modelování bývá obtížné a hledá se pravděpodobná směs, která je zpracovatelná a je možné ji nanášet na pergamen. Dále měnila poměry jednotlivých složek a sledovala vlivy na kvalitu křídové vrstvy, poškozování a odolnost při vyschnutí, kdy se podkladový materiál dostává do tenze. Modelování je vždy jakýmsi zjednodušením a abstrakcí některých dalších vlivů (je možné pracovat s různými poměry a stárnutím), přesto byla zaznamenána různá stadia poškození včetně sprašování i odlupování křídové vrstvy. Tyto poznatky jsou důležité pro modelování poškozené křídové vrstvy a aplikovaný výzkum, např. testování fixativ. Pro autorku samotnou je tato práce cennou zkušeností. V závěru navrhla možné způsoby řešení fixace křídové vrstvy na pergamenu odvozené z dosavadních metod. A uvádí, že je to návrh na další zkoušky.

Otázky a poznámky pro obhajobu:

1. V kap. 6.4. by bylo pro větší přehlednost vhodné k uvedeným poměrům složek napsat i o jakou látku se jedná. Čtenář musí tento údaj hledat v předchozím textu.
2. Proč nezařadila do testování i jednoduché systémy jako křída a pojivo, kdy by vynikly více specifické vlastnosti jednotlivých složek?
3. Poznámka oponenta - při vlhčení pergamenu za použití Gore-Texu není potřeba zvyšovat teplotu.
4. Termín ošoupání v kap.4 by bylo vhodné nahradit synonymem, protože zároveň s vytvářením a popisem katalogu se zavádí terminologie.

Poznámky a dotazy jsou pouze doplňující a nemají vliv na hodnocení.

Práce je přehledně strukturována a dokladována fotograficky. Téma je z praxe a naplňuje reálnou potřebu. Studentka splnila všechny body zadání. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 5.6. 2013

Ing. Jana Dernovšková